

Nekompensuojamųjų receptinių vaistų kainodara

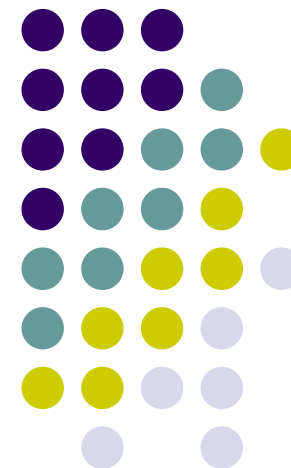
Jolanta Dičkutė

Etinių farmacijos kompanijų asociacija (EFA)

Konferencija

“Konkurencija Lietuvos sveikatos sistemoje”

2009-09-24

Kokie vaistai yra receptiniai?

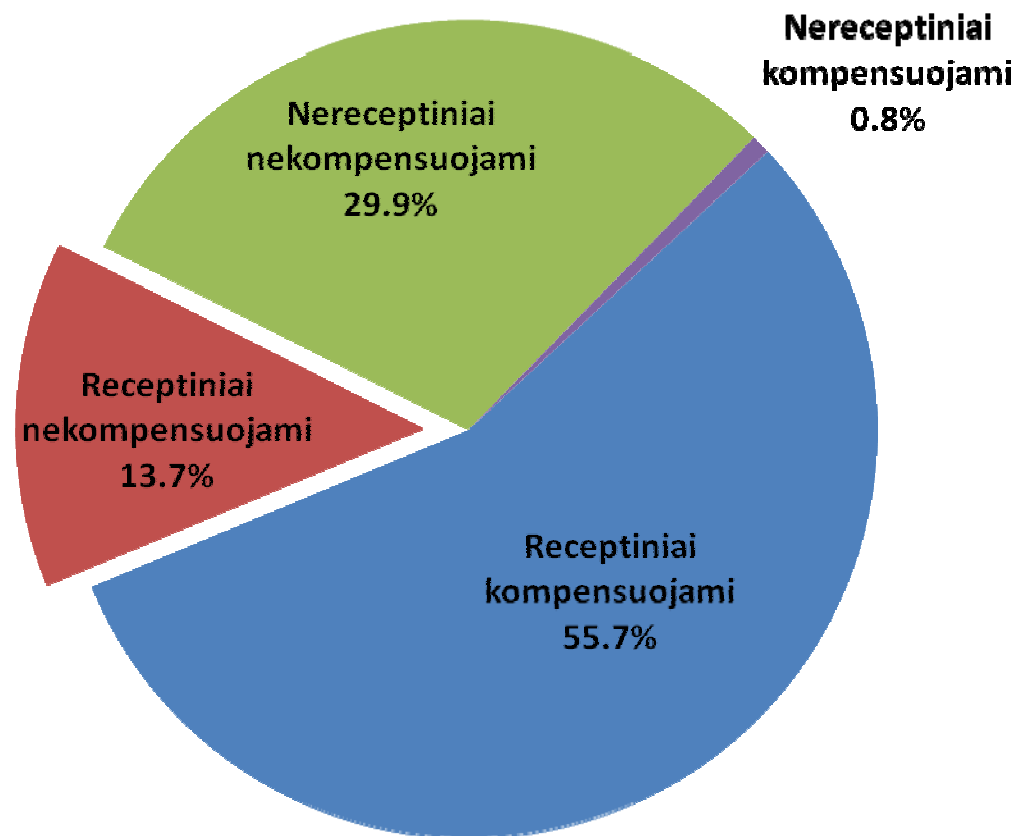

LR Farmacijos įstatymo 10 straipsnis. Vaistinių preparatų klasifikavimo kriterijai

2. Receptiniams vaistiniams preparatams priskiriami tie, kurie atitinka nors vieną iš šių kriterijų:

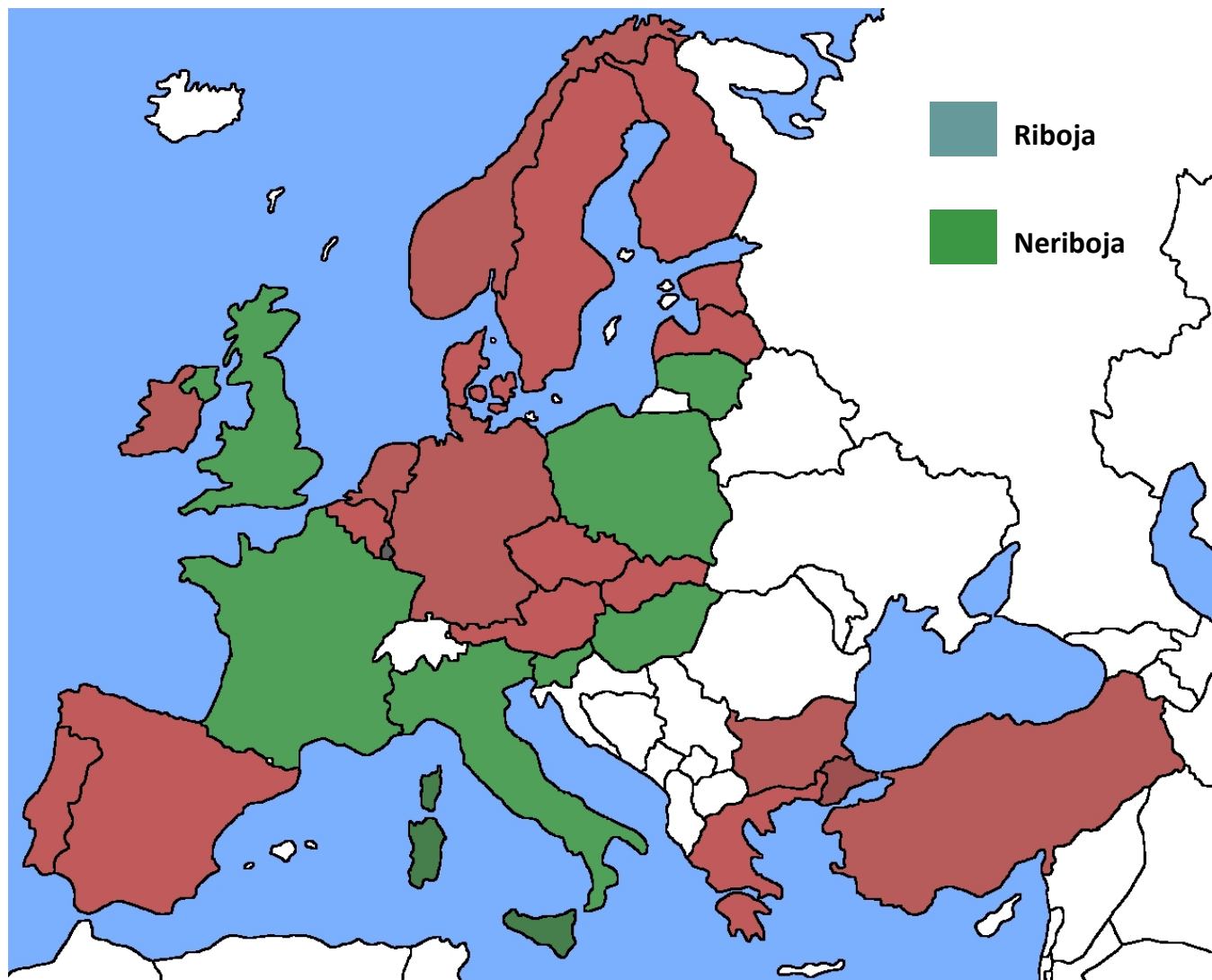
- 1) vartojami be gydytojo priežiūros (netgi laikantis nurodymų) gali kelti tiesioginį ar netiesioginį pavojų sveikatai;
- 2) dažnai ir labai dideliu mastu vartojami netinkamai ir todėl gali kelti tiesioginį ar netiesioginį pavojų sveikatai;
- 3) jų sudėtyje yra medžiagų ar jų darinių, kurių veikimą ir (ar) nepageidaujamas reakcijas reikia tirti toliau;
- 4) paprastai skiriami gydytojo vartoti parenteraliniu būdu;
- 5) dėl farmacinių savybių, naujumo arba visuomenės sveikatos interesais vertotini gydymui, kurį galima taikyti tik ligoninėje;
- 6) skirti gydyti ligoms, kurios turi būti diagnozuojamos ligoninėje arba įstaigoje, turinčioje atitinkamą diagnostikos įrangą (nors jie gali būti vartojami ir pacientas gali būti stebimas kitomis sąlygomis);
- 7) skirti ambulatoriniam gydymui, tačiau galintys sukelti labai sunkius nepageidaujamos reakcijos padarinius, dėl kurių reikia gydytojo recepto ir specialaus paciento stebėjimo gydymo metu.

Nekompensuojami receptiniai vaistai sudaro labai nedidelę Lietuvos farmacinės rinkos dalį, tačiau yra labai svarbūs Lietuvos pacientams

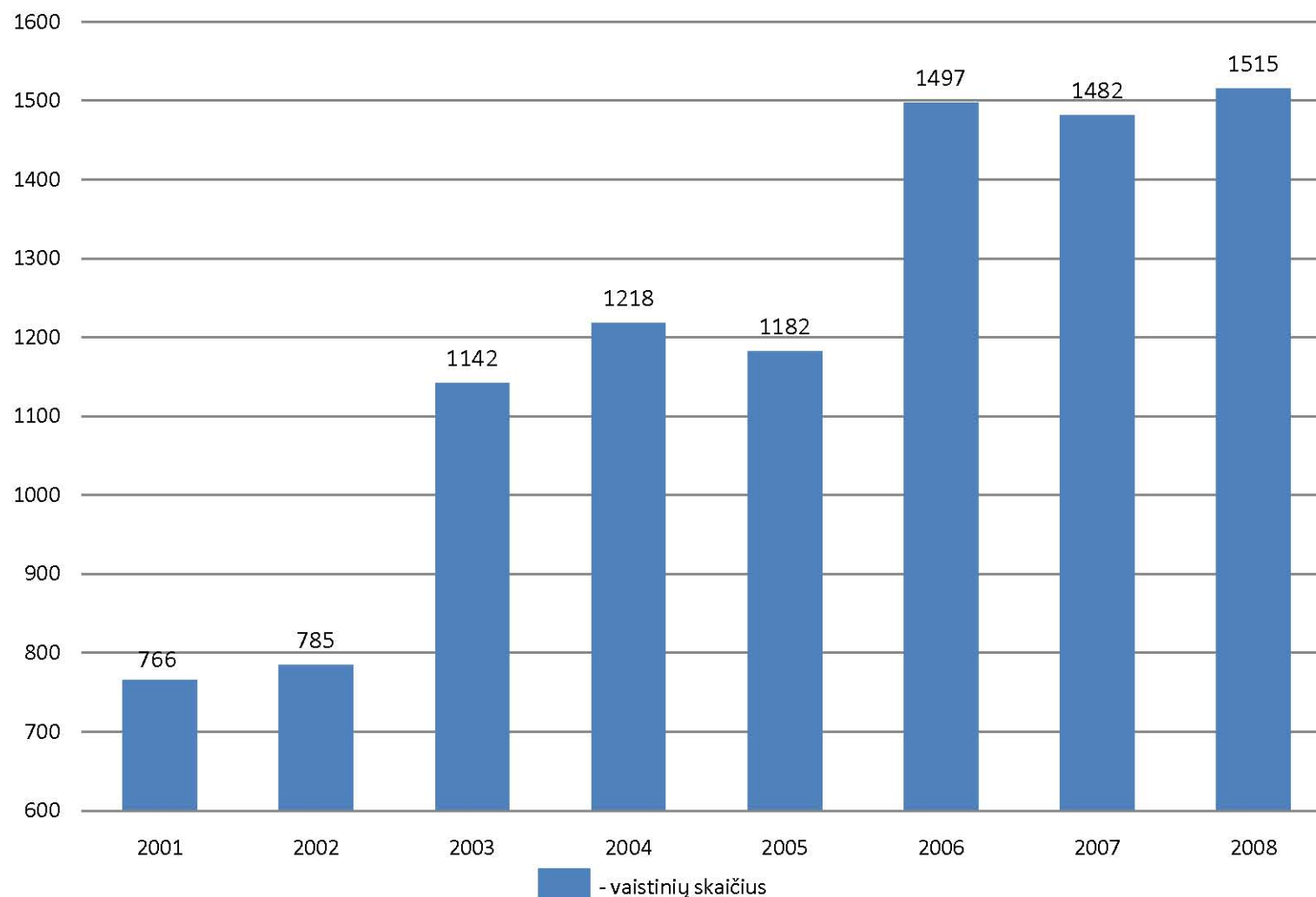
Šaltinis: IMS Health duomenys, MAT/8/2009; didmeninės kainos lygyje ir be PVM.

Toks prekybinių antkainių reguliavimas nėra naujiena Europoje:
Daugumoje Europos šalių yra ribojami didmeninės ir mažmeninės prekybos
antkainiai ir nekompensuojamiems vaistams

Šaltinis: IMS Pharmaceutical Pricing & Reimbursement 2007, Concise Guide Series: Central & Eastern Europe; IMS Pharmaceutical Pricing & Reimbursement 2007, Concise Guide

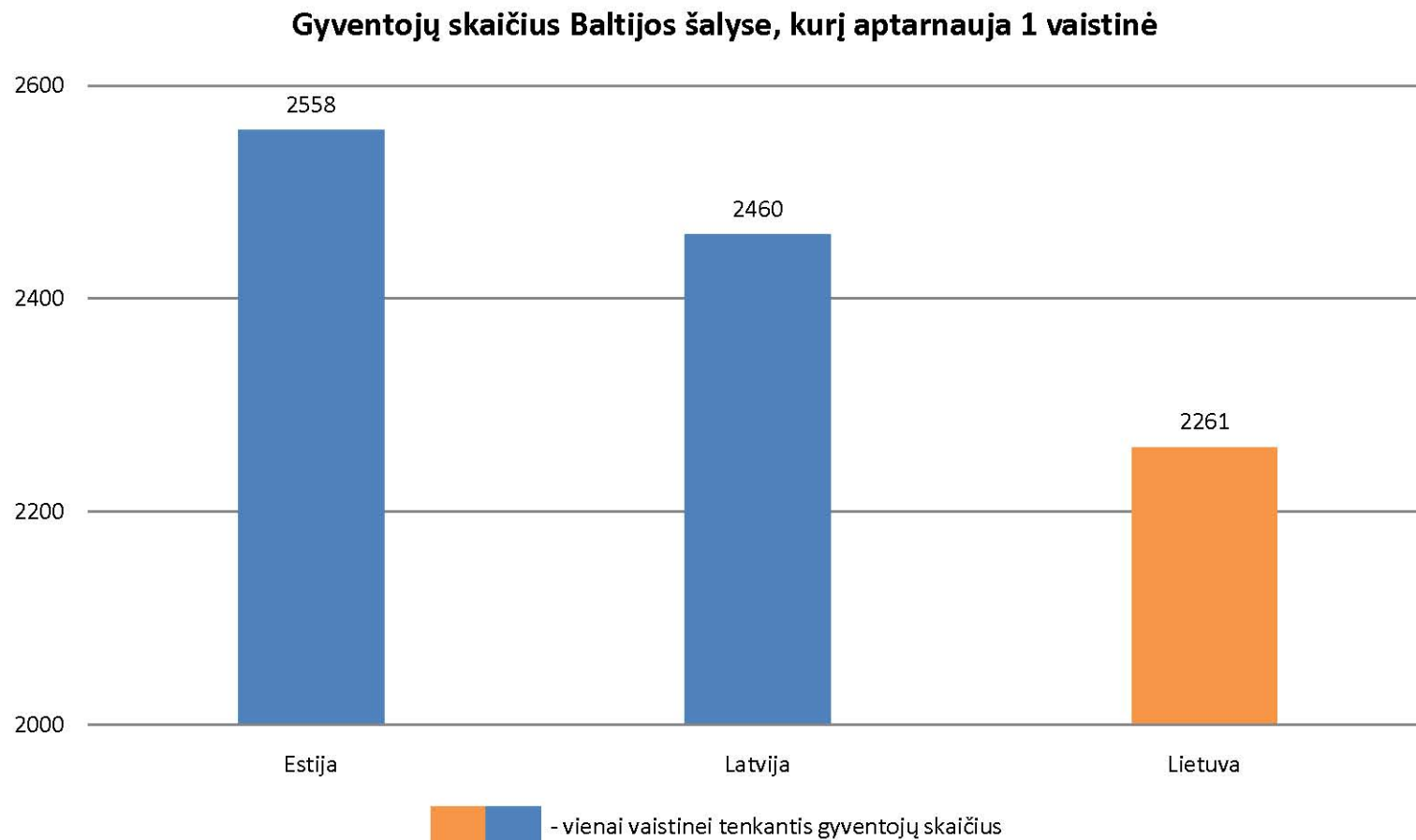
Didžiausias vaistinių skaičiaus prieaugis įvyko 2002 m. kai buvo panaikintas nekompensuojamų vaistų kainodaros reguliavimas ir 2008 m. Lietuvoje buvo dvigubai daugiau vaistinių nei prieš septynis metus

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas. <http://www.stat.gov.lt/>.

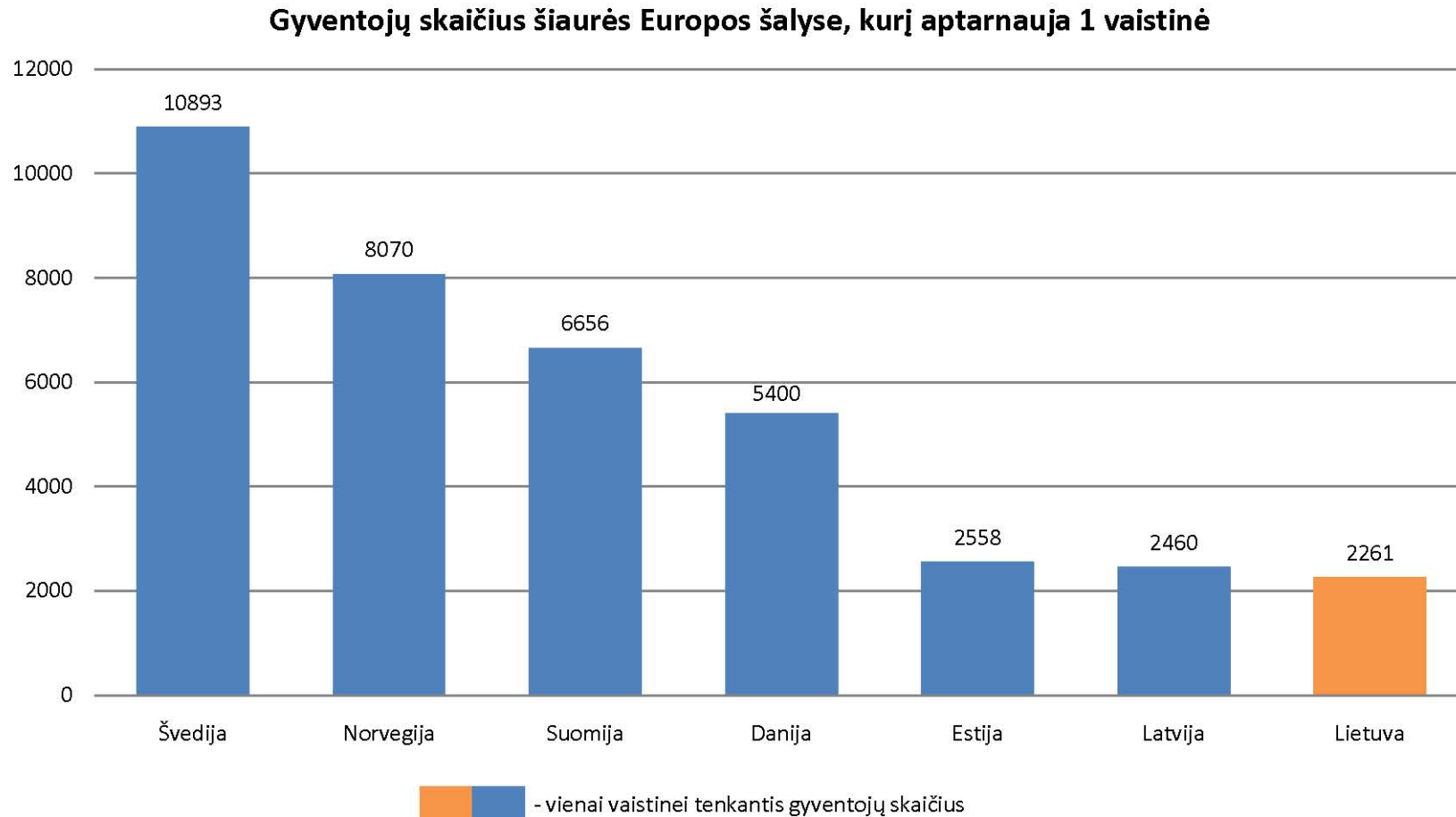
Pastaba: Vaistinių skaičius kiekvieną metų gruodžio mėn. 31 dienai.

Tokios plėtros pasėkoje vaistinė Lietuvoje aptarnauja gerokai mažesnį gyventojų skaičių nei kitose Baltijos šalyse, kur receptinių vaistų kainodara yra reguliuojama

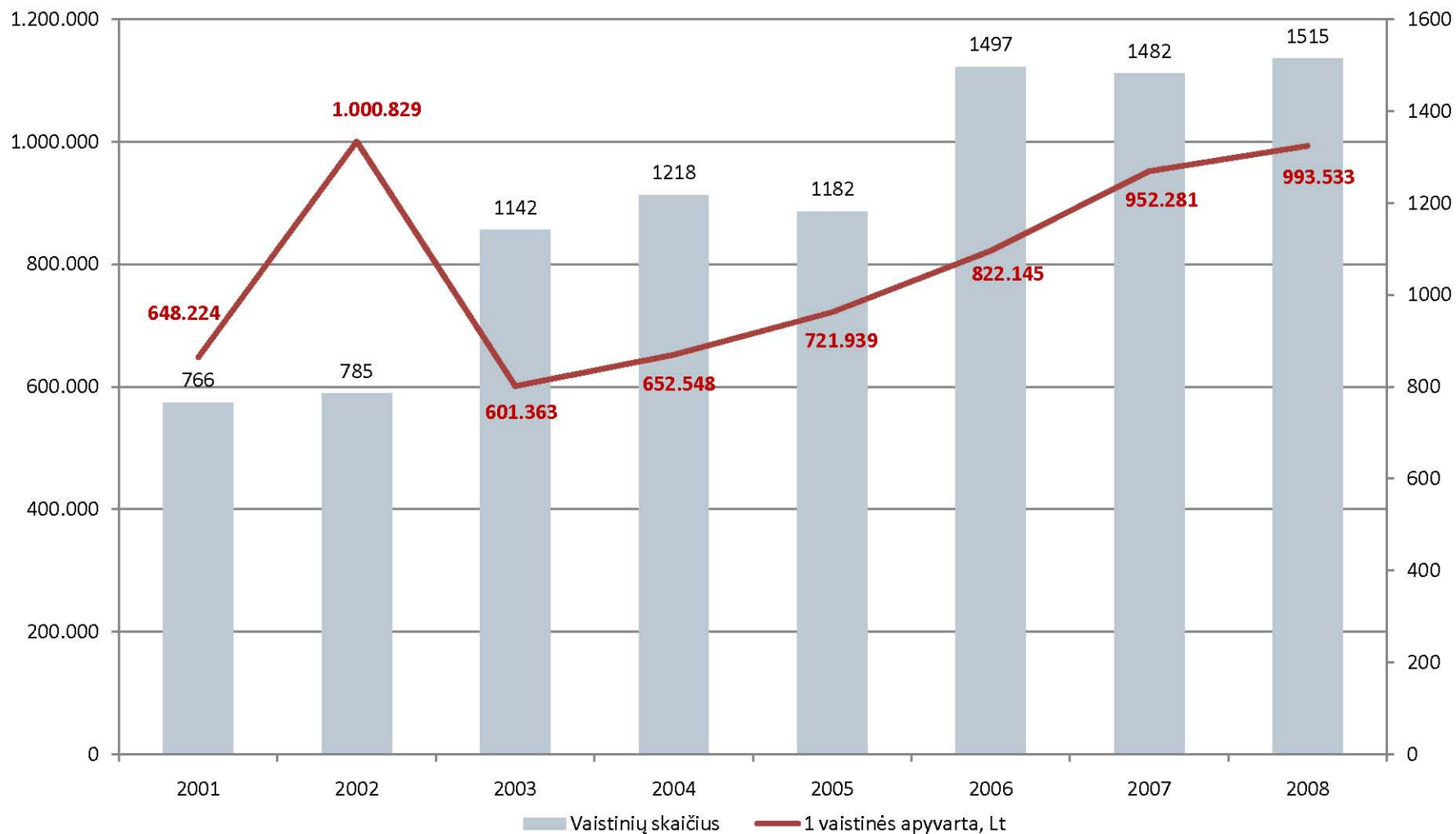
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas. <http://www.stat.gov.lt/lt/>, Eurostat <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>, VLK duomenys.

Vaistinė Lietuvoje vidutiniškai aptarnauja žymiai mažesnį gyventojų skaičių nei kitose Šiaurės Europos šalyse

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas. <http://www.stat.gov.lt/lt/>, Eurostat <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>, VLK duomenys.

Net ir augant vaistinių skaičiui Lietuvoje, vidutinė vienos vaistinės apyvarta per paskutinius 5 metus padidėjo 65%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas. <http://www.stat.gov.lt/lt/>, IMS retail data 2008.

Pastaba: Vaistinių skaičius kiekvieną metų gruodžio mėn. 31 dienai.

Vidutinė vaistinės apyvarta 2007 m. Lietuvoje buvo beveik tokia pati kaip Estijoje ir didesnė nei Latvijoje

ESTIJA
989 tūkst. Lt

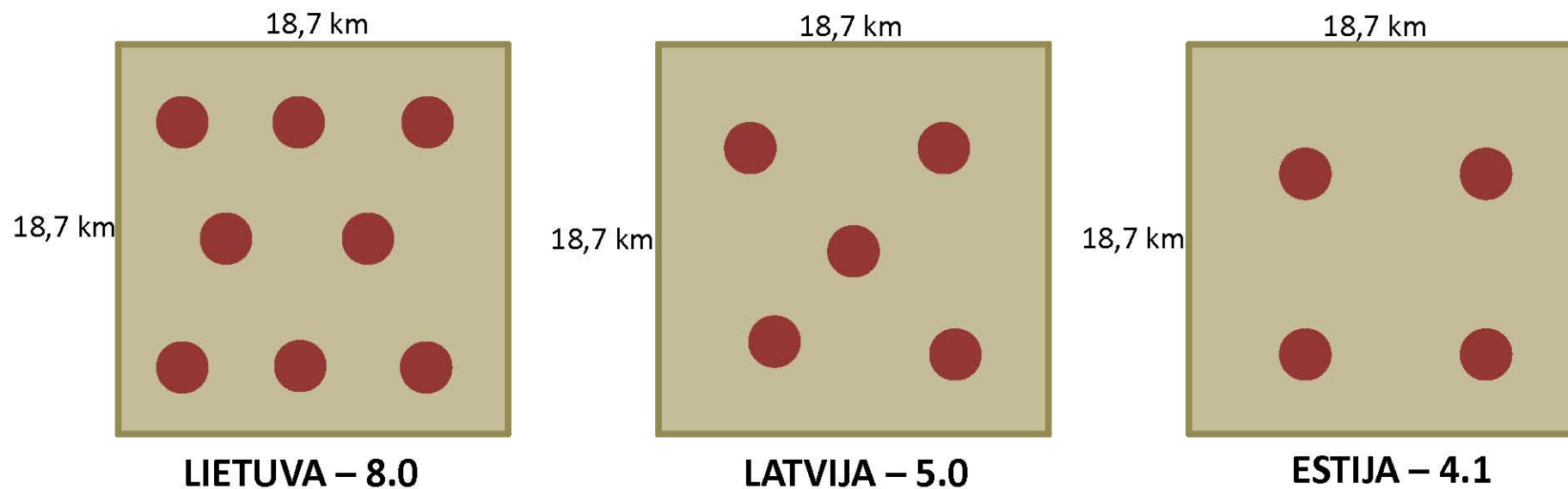
LIETUVA
952 tūkst. Lt

LATVIJA
827 tūkst. Lt

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas. <http://www.stat.gov.lt/lt/>, Eurostat <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>, IMS retail data 2008, VLK duomenys.

Lietuvoje vaistinių tankis yra beveik $\frac{3}{4}$ didesnis už Latvijos ir Estijos vidurkį

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas. <http://www.stat.gov.lt/lt/>, Eurostat <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>, VLK duomenys.

Pastaba: Vaistinių tankio skaičiavimas atliktas 350 kv. km. šalių teritorijų plotui.

Aukštesnes nekompensuojamųjų receptinių vaistų kainas Lietuvoje (lyginant su Estija) didžia dalimi sąlygoja didesni prekybiniai atkainiai

- Iš 100 nekompensuojamųjų receptinių vaistų, kuriems Lietuvos gyventojai išleidžia daugiausia pinigų, 65 yra parduodami ir Estijoje.
- Didmeninės ir mažmeninės kainos Lietuvoje ir Estijoje buvo lygintos tik tų vaistų, kurių gamintojo kainos yra vienodos Lietuvoje ir Estijoje arba Estijoje yra didesnės nei Lietuvoje.
- Iš 65 vaistų parduodamųjų abiejose šalyse analizei buvo pateiktos 43 vaistų gamintojų kainos iš kurių:
 - 25 yra vienodos Lietuvoje ir Estijoje;
 - 9 vaistų kaina Estijoje yra didesnė nei Lietuvoje (įtraukta į analizę);
 - 9 vaistų kainos Estijoje yra mažesnės nei Lietuvoje (nebuvo įtraukta į analizę).
- Analizė parodė, kad:
 - 9 atvejais iš 10 mažmeninės kainos Estijos vaistinėse (be PVM) yra apie 15% mažesnės (nuo 3% iki 43%) nei mažmeninės kainos Lietuvoje “Eurofarmacijos” vaistinių tinkle (be PVM);
 - 6 atvejais iš 10 mažmeninė kaina Estijos vaistinėse (be PVM) yra mažesnė nei Lietuvos didmenininkų siūloma tų pačių vaistų didmeninė kaina (be PVM).

